

ЖИВОРАД НЕДЕЉКОВИЋ

ХЛАДНА ПЛАНИНА

У уму нанизани су празници:
Весели електрони у дугачком
Проводнику вере. Мраз шапом
Гребе стакла; љути је медвед
Изашао из пећине, пуцњавом
Позван у овај небрањени град.

Овде, где проводим дане, даље
Сам од себе него што слутим.
Није моја самоћа налик даљини
У збијеној песми *Хладна планина*
Тананог песника Хан-шана.

Јер, чим устанем, приметим
Да је изашло сунце, угледам
Брда под снегом и видим људе
Са бадњацима, чујем брундање.

Чим се пробудим осетим студ
Што изнутра бије. Немају где
Честице из ове дубине, некада
Прошаране светлим путићима.

У њој, где проводим дане, даље
Сам од себе него што слутим.
Него што неко зна, иако ударам
У окна и остављам ледене шаре.

ЉУСКА СЕЋАЊА

Толико похода у прашуме
Због злата штедро приношеног
Боговима у читљивим обредима.
Толико ужаса и истребљења
Због сјаја, савршене молитве.
Језера крви: да би од грумења
И тотема израсла катедрала.

Кад се поглавица посут златним
Прахом отискивао на тршчаном
Сплаву да у воду језера спусти
Злато, милостивио је њеног бога,
Желео по једну рибу за сваку глад.
Обраћао се богу шуме да удаљи
Челусти јагуара и светлу течност
Сачува у дрхтавим језерцима.
Убрзо, преко воде стигоше звери.
Изградивши пирамиде од меса,
Још падају у сопствена гротла.

Доспевам и ја на сред огледала.
Осут милошћу, из речите дубине,
Узбуркане на помен покоља
У име вере, вадим старо злато.
Испирам зрнца, ређам слике.
Ношен олујом у љусци сећања.

Није то благо давних народа,
Језеро није њихово, ни прашума
Око њега, вода није вода, већ крв.

САСУД

Номади, јездили су кроз
Низију, нису топили руде,
А оставили су најлепше
Предмете, свечану поезију
Од злата: посуде, тотеме,
Накит; неукротиви Хуни.

Злато су, тај зној богова,
Отимали, или добијали
Од Римљана у замену
За поштеду од разарања.
Сливао се зној у веште
Руке и срца која су знала

Да лепота трајаће заувек,
Већа од царстава и страсти.
Онако дивља, стварала су.
Остали су читљиви докази,
Атилин есцајг, на пример,
Да богови нису залуд близу

Сунца; да је мени жеженога
Зноја, не бих шпартао пуштама
Ума, дизао куле. Ковао бих
Лепоту; милостивио звери
И тиране, што и сада чиним
У посудици за божје сузе.

ОПИСИ ТЕЛА

Ко би овде бар кратко остао.
Атак пустиње, фатаморгана
Докле поглед и мисао сежу под
Лудом звездом: очас плане корен,
Нестану мапе с коже. Уистину,

Ко би решио овде да остане:
Лед одолева окретању, наслаге
Лирике жуде за тегљачем; снови
У оковима са црне санте спуштају
Појасеве. Колико је само овде

Ведре прозирности: жуборе
Извори и крошње, на длану пева
Срце славуја и пастрмке, у речи
Ћарлија радост, разноси полен.
Знам ко је увек овде; никуд не иде,

Журно описује предео; пореди га
Са видљивим пејзажима, слике
Износи да биће затечено у њему
Свикне на њих и разветно каже:
Остајем овде, знам како је души.